

Nota

Ardoorie, Vlasbloemstraat 17

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Overzicht maatregelen.....	2
3	Gemotiveerd advies.....	3
3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	3
3.2	Waardering archeologische vindplaatsen	3
3.3	Impactbepaling	4
3.4	Bepalingen van de maatregelen	5
3.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	5
3.4.2	Volledigheid van het vooronderzoek.....	5
3.4.3	Bepalingen van maatregelen	6
4	Programma van Maatregelen	7
4.1	Administratieve gegevens	7
4.2	Onderzoeksopdracht	7
4.2.1	Afbakening opgravingszones	7
4.2.2	Onderzoeksdoelstellingen	9
4.2.3	Onderzoeksvragen	9
4.3	Onderzoeksstrategie en -, -methode en -technieken	10
4.3.1	Algemene onderzoeksmethode.....	10
4.3.2	Specifieke methodologie.....	11
4.3.3	Natuurwetenschappelijk onderzoek	11
4.3.4	Voorziene afwijkingen van de CGP en de algemene bepalingen onderzoekstechnieken en specifieke methode	12
4.4	Technisch kader	12
4.4.1	Termijn.....	12
4.4.2	Begroting (raming)	12
4.4.3	Personeelseisen	12
4.5	Deponering en conservatie archeologisch ensemble	13
5	Lijsten.....	14
5.1	Figurenlijst.....	14
5.2	Plannenlijst.....	14
5.3	Tabellenlijst	14
6	Bibliografie	15

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Ardoorie, Vlasbloemstraat 17
Ligging	Vlasbloemstraat 17, gemeente Ardoorie, provincie West-Vlaanderen
Kadaster	Gemeente Ardoorie, Afdeling 1, Sectie E, Percelen 92h (partim), 93c (partim), 94d, 98d, 105a (partim), 129p, 143a, 144a, 144b, 146e, 147a, 148b, 149c, 159d, 163b, 165, 166, 167, 168, 173d, 174, 175, 176a, 176b, 177a, 178c, 180p, 181c en 1726c
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2022-0610
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (ID20520 ¹) Landschappelijk bodemonderzoek (2022G75) Proefsleuvenonderzoek (2022H126)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteur	Evelyn Schynkel en Tina Dyselinck, met bijdrage van Jules Velleman
Betrokken actoren	Evelyn Schynkel (veldwerkleider) Yves Perdaen (archeoloog) Tina Dyselinck (archeoloog) Arne De Lust (archeoloog) Sofie Vanholsbeeck (archeoloog) Sarah De Cleer (archeoloog) Sander Op de Beeck (aardkundige) Pieter-Jan Pauwels (veldmedewerker) Jeroen Van den Borre (archeoloog)
Betrokken derden	Jules Velleman (RAAP België) Floris Philipsen (RAAP België)

Plangebied

Oppervlakte plangebied	113.380 m ²
Oppervlakte advieszone	Zone 1 – 951 m ² Zone 2 – 10.453 m ² Zone 3 – 1.824 m ²
Kartering gewestplan	Agrarisch gebied

¹ HELLINX 2021

2 Overzicht maatregelen

Advies	Oppervlak / aantal	Tijdstip	Voorwaarde
Opgraving	3 zones (951 m ² - 10.453 m ² - 1.824 m ²)		Aktenaam van nota

3 Gemotiveerd advies

3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Verspreid over het terrein werden verschillende sporen en sporenclusters aangetroffen. Slechts een handvol daarvan konden aan de hand van vondstmateriaal worden gedateerd.

Een eerste cluster situeerde zich in het zuiden van het plangebied, waar een zestal brandrestengraven werden aangetroffen. Hoewel deze niet aan de hand van vondstmateriaal met zekerheid gedateerd kunnen worden, wordt verondersteld dat deze graven in de Romeinse periode thuishoren, daar dit de gangbare manier van begraving was gedurende deze periode.

Een tweede cluster sporen werd centraal in het plangebied aangetroffen. Hieruit werd echter opnieuw geen datebaar materiaal aangetroffen, met uitzondering van een kleine deelcluster in het zuiden ervan, die enkele scherven middeleeuws materiaal opleverde. De talrijke paalkuilen en kuilen doen vermoeden dat zich hier één of meerdere structuren bevinden, behorende tot een nederzetting of erf, afgebakend door minstens één of meerdere erfgreppels. Vermoedelijk kan dit erf of nederzetting in de middeleeuwen worden gedateerd.

Een derde en laatste cluster situeerde zich ten slotte helemaal in het noorden van het plangebied. Daar werden verschillende uitgraafkuilen aangetroffen met laatmiddeleeuws vondstmateriaal. Ook hier wordt een erf verwacht met minstens één structuur en één of meerdere erfgreppels uit de middeleeuwse periode.

Naast deze sporenclusters werden tenslotte nog twee geïsoleerde sporen aangetroffen, die zich door de aard van hun functie vaak aan de rand van of buiten de nederzettingen bevonden. Het betreft een houtskoolmeiler en een mogelijke rootkuil. De houtskoolmeiler bevatte geen vondstmateriaal, maar kan op basis van zijn vorm mogelijk in de late-ijzertijd tot Romeinse periode worden gedateerd. De mogelijke rootkuil bevatte gemengd materiaal uit zowel de Romeinse als de middeleeuwse periode.

3.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Bij het landschappelijk bodemonderzoek diende de bodemgaafheid voornamelijk gestaafd te worden op de aanwezigheid van een verbrokkelde/gevlekte B-horizont. Dit is niet eenvoudig af te bakenen op basis van boringen, gezien deze structuren zich pas duidelijk onthullen in een profielwand. Bij het plaatsen van de profielputten is echter gebleken dat in grote delen van het plangebied geen sprake is van duidelijke bodemontwikkeling. Hoewel een duidelijke aftopping van de bodem niet is vastgesteld, leekt het er wel op dat een belangrijk deel van het bodemprofiel in de bouwvoor is opgenomen. Her en der zijn kleine verstoringen vastgesteld, maar deze vallen meestal samen met perceelsgrenzen en zijn dus wellicht restanten van oude perceelsgrachten.

Het proefsleuvenonderzoek heeft echter aangewezen dat binnen het plangebied meerdere waardevolle vindplaatsen aanwezig zijn. Een eerste vindplaats situeert zich in het zuiden van het plangebied, met een cluster van een zestal brandrestengraven, vermoedelijk uit de Romeinse periode. Mogelijk strekt het aangesneden grafveldje zich nog verder uit.

Een tweede vindplaats situeert zich centraal in het plangebied. De aard van de sporen en hun onderlinge samenhang lijkt te duiden op de aanwezigheid van een erf of nederzetting met één of enkele structuren en één of meerdere erfgreppels. Het zeer weinig vondstmateriaal geeft een mogelijke datering in de middeleeuwse periode.

Een derde en laatste vindplaats situeert zich in het noorden van het plangebied. Ook hier lijken de aard van de sporen en hun onderlinge samenhang te duiden op de aanwezigheid van een boerderij met één of meerdere erfgreppels. Het vondstmateriaal geeft een laatmiddeleeuwse datering van de sporen. Er wordt echter vermoed dat het uitgraafkuilen betreft, wat de structuur zelf in een vroegere periode plaatst.

Naast deze drie waardevolle vindplaatsen werd nog een rootkuil en houtskoolmeiler aangetroffen. Hoewel deze niet mee worden opgenomen in de op te graven zone, wordt wel geadviseerd de resultaten met betrekking tot deze sporen mee op te nemen in het eindverslag van de opgraving alsook het verdere natuurwetenschappelijke onderzoek op de mogelijke rootkuil

3.3 Impactbepaling

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van een serre en een loods met een aansluitende, verharde oprit naar het noorden toe. Verder zullen een stooklokaal en een buffervat geplaatst worden, en wordt een nieuw regenwaterbassin gerealiseerd. Binnen het plangebied zullen nivelleringswerken plaatsvinden in de vorm van afgravingen en ophogingen.

Een groot deel van het plangebied zal verstoord worden met variërende impact in de bodem. Concreet betekent dit dat het onderliggende bodemarchief in drie zones tot op verschillende dieptes verstoord zal worden, hierbij werd steeds rekening gehouden met een buffer van 20 cm. Het gaat respectievelijk om een verstoring tot 40 cm; een verstoring tot 70 cm en een verstoring van meer dan 1 m onder het maaiveld (Tabel 1 en Figuur 1).

Tabel 1: Overzicht van de verschillende zones met verstoringdiepte en oppervlaktes

Verstoringsdiepte	Oppervlakte	Ter hoogte van
<i>Geen nieuwe verstoring</i>	Ca. 2.770 m ²	Zuidwestelijke zone met gedempt bassin
<i>Tot 40 cm</i>	Ca. 36.300 m ²	Centrale ophogingen; verharde oprit in het noorden
<i>Tot 70 cm</i>	Ca 23.200 m ²	Noordelijke afgraving; infiltratie in het zuidwesten
<i>Meer dan 1 m</i>	Ca.53.900 m ²	Centrale afgraving en serre; waterbassin in het zuiden

Figuur 1: Plangebied met overzicht zones met verschillende verstoringdieptes²

3.4 Bepalingen van de maatregelen

3.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Over het gehele plangebied is slechts op enkele plaatsen sprake van een duidelijke bodemontwikkeling met de aanwezigheid van een B-horizont, die bovendien weinig duidelijk ontwikkeld was. Ook een colluviumpakket werd niet aangetroffen. De bodem is dan ook maar matig bewaard en het lijkt erop dat een belangrijk deel van het bodemprofiel in de bouwvoor is opgenomen. Rekening houdend met het feit dat de spreiding van vuursteenmateriaal in de bodem vaak niet meer dan 30-50 cm bedraagt is een grootschalig booronderzoek weinig zinvol en zou niet tot kennisvermeerdering leiden. De bodem is wel voldoende gaaf gebleken, waardoor een hoge kans bestaat dat aanwezige archeologische sporen/artefacten uit perioden vanaf de metaaltijden in situ bewaard zijn gebleven.

Bij het proefsleuvenonderzoek werd een vermoedelijk Romeins grafveld aangesneden en twee mogelijke nederzettingssites uit de middeleeuwse of laatmiddeleeuwse periode. Aangezien in de omgeving van het plangebied nog maar weinig archeologisch onderzoek werd uitgevoerd zijn de bij dit onderzoek aangetroffen vindplaatsen zeer waardevol, omdat zij een hoog potentieel tot kennisvermeerdering hebben voor zowel de Romeinse als middeleeuwse periode in de onmiddellijke en ruimere omgeving van het plangebied. Bovendien zullen de toekomstige ingrepen deze archeologische resten vernietigen.

3.4.2 Volledigheid van het vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek³ is verder vooronderzoek

² HELLINX 2021

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

aangewezen. Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat drie waardevolle vindplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied, die door middel van een opgraving verder onderzocht dienen te worden.

3.4.3 Bepalingen van maatregelen

Mogelijkheden behoud in situ

De geplande bodemingrepen verstoren zeker archeologisch waardevolle restanten. Deze bodemingrepen zijn echter plaats specifiek en essentieel binnen de uitvoer van de beoogde bouwwerkzaamheden. De bodemingrepen kunnen met andere woorden niet verplaatst of geannuleerd worden. Behoud *in situ* van de vindplaatsen is bijgevolg uitgesloten. Er moet worden overgegaan op een andere wijze van de realisatie van de kenniswinst van de vindplaats.

Realisatie potentieel op kenniswinst vindplaats

De realisatie van het potentieel op kenniswinst bij de vindplaats kan niet bekomen worden door een verdere uitwerking van de reeds aangelegde archeologische ensembles. Enkel een bijkomend archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem kan het volledige potentieel van het bodemarchief aan het licht brengen en de kenniswinst die dit potentieel met zich meebrengt realiseren.

Keuze en motivatie onderzoeksmethode

Aangezien het vooronderzoek op basis van het Verslag van Resultaten volledig kan beschouwd worden, en behoud *in situ* van de waardevolle archeologische vindplaatsen uitgesloten is, dienen de aanwezige archeologische resten aan de hand van een opgraving onderzocht worden. De te volgen bepalingen van maatregelen worden ingegeven door de resultaten van het vooronderzoek en de impact van de geplande bodemingrepen:

Opgraving

Het plangebied dient niet in zijn totaliteit opgegraven te worden. Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat drie waardevolle vindplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied, die door middel van een opgraving verder onderzocht dienen te worden. Een eerste zone bevindt zich in het zuiden van het plangebied met een oppervlakte van 951m². Een tweede zone bevindt zich centraal met een oppervlakte van 10.453 m² en een laatste zone situeert zich in het uiterste noorden van het plangebied met een oppervlakte van 1.824 m². In de overige delen van het plangebied werden geen sporen of enkel geïsoleerde onzekere sporen of recentere percelingsgrachten aangetroffen. Deze delen dienen dan ook niet aan verder onderzoek onderworpen te worden. De aangetroffen waardevolle archeologische vindplaatsen situeren zich op een hoogte tussen + 25,8 m TAW in het zuiden en + 28,9 m TAW in het noorden (ca 35 – 65 cm –mv).

4 Programma van Maatregelen

4.1 Administratieve gegevens

Naam site	Ardoorie, Vlasbloemstraat 17		
Ligging	Vlasbloemstraat 17, gemeente Ardoorie, provincie West-Vlaanderen		
Kadaster	Gemeente Ardoorie, Afdeling 1, Sectie E, Percelen 165 (partim), 166, 167 (partim), 174 (partim), 175 (partim), 176B (partim), 177A (partim), 195D en 1726C (partim)		
Coördinaten	Noordwest:	x: 66487.70	y: 185934.95
	Noordoost:	x: 66631.37	y: 185934.95
	Zuidwest:	x: 66487.70	y: 185401.05
	Zuidoost:	x: 66631.37	y: 185401.05

4.2 Onderzoeksopdracht

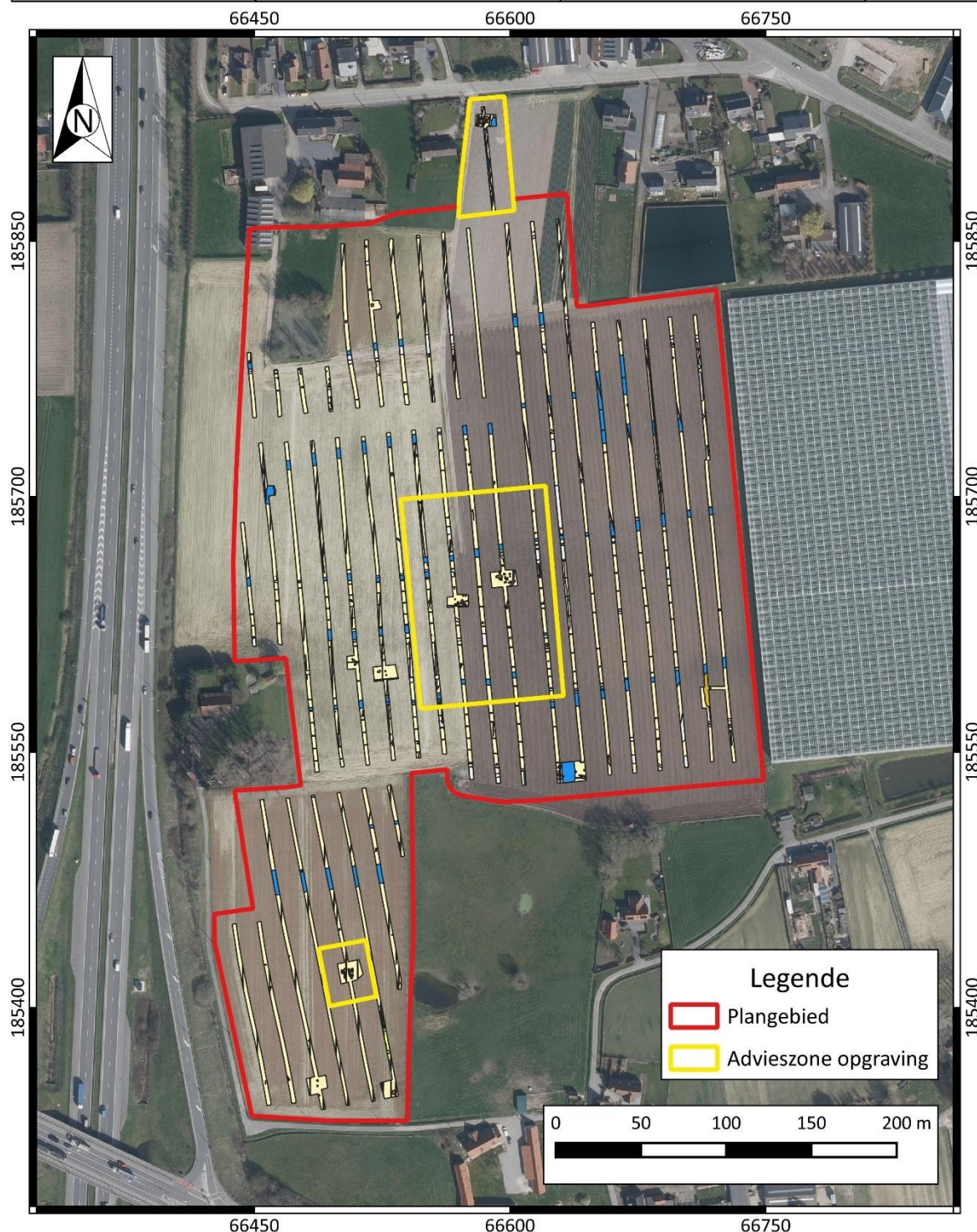
4.2.1 Afbakening opgravingszones

Het plangebied dient niet in zijn totaliteit opgegraven te worden. Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat drie waardevolle vindplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied, die door middel van een opgraving verder onderzocht dienen te worden. Een eerste zone bevindt zich in het zuiden van het plangebied met een oppervlakte van 951m². Een twee zone bevindt zich centraal met een oppervlakte van 10.453 m² en een laatste zone situeert zich in het uiterste noorden van het plangebied met een oppervlakte van 1.824 m². In de overige delen van het plangebied werden geen sporen of enkel geïsoleerde onzekere sporen of recentere perceleringsgrachten aangetroffen. Deze delen dienen dan ook niet aan verder onderzoek onderworpen te worden.

Gegevens vervolgonderzoek

- Oppervlakte advieszone: zone 1 - 951 m²; zone 2 – 10.453 m²; zone 3 – 1.824 m²
- Oppervlakte onderzoeksterrein: 113.380 m²

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Ardoie Vlasbloemstraat 17 advieszones Opgraving		Datum: 1-9-2022
	Projectnummer BAAC 2022-0610	Projectcode PS 2022H126	Schaal: 1:2.750

Plan 1: Plangebied met afbakening van de zones voor opgraving op orthofoto⁴ (digitaal; 1:1; 01.09.2022)

⁴ AGIV 2022

4.2.2 Onderzoeksdoelstellingen

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te verschaffen in de geschiedenis van dit gebeid gedurende de Romeinse en middeleeuwse periode, meer bepaald in de aard van de bewoning en eventuele artisanale activiteiten gedurende de middeleeuwse periode te Ardooie, als ook in de aard van de begrafenisrituelen gedurende de Romeinse periode.

4.2.3 Onderzoeksvragen

Nederzetting(en)

- Wat is de omvang en begrenzing van de nederzetting(en)?
- Wat is de aard, datering en ruimtelijke samenhang van de verschillende elementen van de vindplaatsen? In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de types plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
- Wat is de ruimtelijke inrichting (erven) van het nederzettingsterrein, eventueel in verschillende fasen?
- Wat is de relatie tussen de ligging van (onderdelen van) de nederzetting en hun landschappelijke ligging (topografie, bodems), dit geschetst doorheen de tijd?
- Wat zijn de verschillende landschappelijke elementen in het onderzoeksgebied? Hebben deze invloed gehad op de locatiekeuze van de verschillende nederzettingen en het landgebruik doorheen de tijd?
- Kan er continuïteit worden vastgesteld tussen de verschillende fasen van de site?
- Strekken de sites zich nog uit naar aanpalende percelen?

Off-site fenomenen

- Kan de houtskoolmeiler of mogelijke rootkuil in verband gebracht worden met andere sporen die in de vindplaatsen zijn aangetroffen?
- Kan aan de hand van natuurwetenschappelijk onderzoek de exacte functie en datering van de mogelijke rootkuil achterhaald worden?

Funeraire resten

- Wat is de aard en datering van de funeraire resten op de vindplaats?
- Kunnen de funeraire resten geassocieerd worden met de andere sporen binnen het plangebied?
- Kunnen deze in een bredere context geplaatst worden met sites in de nabije omgeving? Betreft het een grotere funeraire site of geïsoleerde begravingen?

Materiële cultuur

- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, wat is de vondstdichtheid en de conserveringsgraad?
- Welke typologische ontwikkeling maakte het aardewerk door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere

materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?

- Zijn er bepaalde activiteiten af te leiden op basis van het vondstmateriaal? Wijzen de vondsten op bepaalde artisanale activiteiten of eerder op een normale bewoningsite?

Aanbevelingen

- Welke onderzoeken zijn in de toekomst nog mogelijk en wenselijk, op basis van het uitgevoerde assessment van het vondstmateriaal?
- Welke conserveringsmaatregelen moeten genomen worden om een goede bewaring en toekomstig onderzoek te garanderen?

4.3 Onderzoeksstrategie en -, -methode en -technieken

In volgende paragraaf wordt de aangewezen onderzoekstrategie, -methode en -technieken toegelicht. De locatie van het onderzoek werd reeds bepaald in bovenstaande paragraaf.

4.3.1 Algemene onderzoeksmethode

Er wordt aangeraden om zo groot mogelijke oppervlaktes in een enkele beweging bloot te leggen. Op deze manier kunnen de interne relaties tussen afzonderlijke sporen zichtbaar gemaakt worden. Doch moet bij het kiezen van de oppervlakte van de werkputten gekozen worden voor een dergelijke omvang dat ze niet té groot worden en de sporen te lang onderworpen zijn aan degradatie door mogelijke regen, droogte of vorst.

Boven- en ondergrond blijven gescheiden tijdens het afgraven, zodat deze ook in de juiste volgorde kunnen teruggebracht worden na afronding van het onderzoek. Op het grootste deel van de opgraving dient slechts één vlak aangelegd worden.

Het veldwerk wordt dermate georganiseerd dat er efficiënt en wetenschappelijk verantwoord wordt opgegraven. Er wordt gestreefd naar een maximale afstemming van kranen en grondverzet enerzijds en opgravingsploegen anderzijds. Opendgelegde opgravingsvlakken mogen niet betreden worden met kraan of ander zwaar materiaal. Er wordt dagelijks voorzien in een volledige opmeting van werkputten en sporen. Dit betekent dat een recent en aangevuld grondplan beschikbaar is.

Gezien tijdens het vooronderzoek reeds voldoende informatie is verzameld met betrekking tot de bodem is de aanleg van bijkomende profielen volledig te bepalen door de veldwerkleider. Indien het noodzakelijk wordt geacht voor de juiste interpretatie van sporen of structuren, kunnen deze alsnog aangelegd en gedocumenteerd worden. Bij erfgreppels en andere lineaire structuren die de opgravingszone uitlopen, wordt een profiel aangeraden om de relatie met de bodem te kunnen bepalen.

Voor de algemene vereisten waaraan de opgraving dient te voldoen, wordt verwezen naar het hoofdstuk 15 in de Code van Goede Praktijk. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk hoofdstukken 14 en 15.

4.3.2 Specifieke methodologie

Archeologische niveaus

Het bodemarchief omvat één archeologisch relevant niveau, onmiddellijk onder de bouwvoor. Dit niveau bevindt zich tussen + 25,8 m TAW in het zuiden en + 28,9 m TAW in het noorden (ca 35 – 65 cm –mv).

Spoorregistratie

Er wordt dagelijks voorzien in een volledige opmeting van werkputten en sporen. Dit betekent dat een recent en aangevuld grondplan beschikbaar is, dat op elk moment aangeleverd kan worden. Er kunnen mogelijk diepe waterdragende structuren aanwezig zijn. Indien deze worden aangetroffen, is het van belang in bronbemaling te voorzien. Hier worden bij het documenteren alle nodige veiligheidsmaatregelen getroffen.

Vondsten

Vondsten worden gescheiden ingezameld per spoor en per vondstcategorie. Bij het met de hand inzamelen van vondsten wordt compleetheid nagestreefd. Een uitzondering op de regel dat alle vondsten worden ingezameld, met name door het niet inzamelen of selectief inzamelen van bepaalde vondsten of vondstcategorieën, kan gemaakt worden op basis van de vondstdensiteit of -aard, en de vraagstellingen uit de bekrachtigde archeologienota, de bekrachtigde nota, de toelating of de voorwaarden bij deze drie. Ingezamelde vondsten worden nooit op het terrein achtergelaten.

Metaaldetectie

Het aangelegde vlak wordt met een metaaldetector geprospecteerd, zodat vondsten gelokaliseerd worden voordat zij tevoorschijn komen. Het gebruikte apparaat beschikt over een functie voor metaaldiscriminatie en een functie om storende achtergrondsignalen te onderdrukken of filteren. Metaalvondsten die zich in sporen bevinden, worden ingezameld bij het couperen of uitgraven van het spoor. Vondsten die ingezameld worden bij het aanleggen van het vlak en die niet aan een spoor toegeschreven kunnen worden, worden op het vlakplan aangeduid met hun vondstnummer.

4.3.3 Natuurwetenschappelijk onderzoek

Algemeen

De veldwerkleider beslist op welke manier de staalname wordt aangepakt en of het nodig is een natuurwetenschapper te betrekken, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Hoofdstuk 20 in de Code van de Goede Praktijk bespreekt uitvoerig het natuurwetenschappelijke onderzoek bij opgravingen. Voor bemonsteringsstrategie wordt verwezen naar hoofdstuk 20.3 van de Code van Goede Praktijk.

Ook het assessment van de staalnames gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk. De relevante stalen worden bepaald na advies van de gespecialiseerde laboratoria, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Staalname en conservatie

De rootkuil wordt niet mee opgenomen in de op te graven zones. Bijgevolg werd dit spoor tijdens het proefsleuvenonderzoek reeds gecoupeerd en volledig gedocumenteerd. Ook de staalname werd reeds uitgevoerd, waarbij een bulkstaal en een pollenstaal werden verzameld, ten behoeve van

macrobotanisch, micromorfologisch- en dateringsonderzoek. De waardering en analyse van deze stalen dienen bij deze opgraving mee opgenomen te worden, teneinde de onderzoeksvragen met betrekking tot de rootkuil te kunnen beantwoorden.

De verdere toegepaste staalname-strategie en noodzaak tot conservatie wordt bepaald door de archeoloog-veldwerkleider, indien nodig in samenspraak met specialisten.

4.3.4 Voorziene afwijkingen van de CGP en de algemene bepalingen onderzoekstechnieken en specifieke methode

Indien bij het veldwerk van de voorgestelde methode wordt afgeweken, op basis van de bekomen inzichten tijdens de uitvoering van het onderzoek, wordt dit beschreven en verantwoord in de rapportering. Indien de aanpak dient te worden aangepast tijdens het veldwerk, dienen alle betrokken partijen hiervan op de hoogte te worden gebracht.

4.4 Technisch kader

4.4.1 Termijn

De veldwerkfase wordt geraamd op 20 werkdagen, met een ploeg van 5 medewerkers. Hierbij wordt het aanleggen, documenteren en afwerken van de opgravingszones gerekend. Bij het veldwerk wordt uitgegaan van een personeelsbezetting bestaande uit minstens één veldwerkleider en twee assistent archeologen.

Na afronding van het veldwerk wordt in het Archeologierapport een inschatting van de benodigde tijd voor de verder rapportage en de benodigde natuurwetenschappelijk onderzoeken opgegeven. Voor de verwerking, assessment van de resultaten en rapportage wordt minimaal de veldwerkleider ingezet.

4.4.2 Begroting (raming)

In combinatie met de technische uitwerking en het schrijven van de rapportage worden de kosten hiervoor geraamd op ca. € 85.000 ex. BTW. De prijs omvat voorbereiding (melding start onderzoek, startoverleg), administratie, landmeting, archeologische registratie, rapportage en het graafwerk. Expliciet niet inbegrepen zijn de werfvoorzieningen (keet, toilet, container, afsluiting, ..) en eventuele bijkomende bemaling.

De geraamde kostprijs van het natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie op basis van de hierboven genoemde strategie voor staalname bedraagt € 10.000 ex. BTW. Het bepalen van de noodzaak van het aanwenden van dit budget gebeurt na uitvoering van het veldwerk en in functie van de onderzoeksvragen.

4.4.3 Personeelseisen

Het team dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het archeologisch onderzoek dient te bestaan uit een erkend archeoloog die als veldwerkleider optreedt. Deze persoon beschikt over minstens 240 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 120 werkdagen op landelijke sites met zandleembodem en ervaring met minstens drie projecten op Romeinse en middeleeuwse sites. Indien de erkend archeoloog niet aanwezig is in het veld, dient een veldwerkleider met dezelfde competenties continu aanwezig te zijn en diens taken over te nemen.

De erkende archeoloog en/of veldwerkleider heeft de autoriteit over de uitvoering van het gehele project en staat in voor onder meer de melding van de aanvang van opgraving, het indienen van het archeologierapport en het eindverslag, het beheren van archeologische ensembles tijdens het onderzoek en het overdragen van archeologische ensembles aan het einde van het onderzoek. Indien de erkende archeoloog zelf of binnen zijn organisatie niet beschikt over bepaalde specialistische expertise en dit onderzoek uitbesteedt, maakt hij de opdrachtomschrijving hiervoor dusdanig op dat de uitvoering verloopt conform de bepalingen uit de Code van Goede Praktijk. De veldwerkleider draagt de dagelijkse leiding van het archeologisch onderzoek, brengt de voorziene onderzoeksstrategie ten uitvoer en behoudt de controle over de werkzaamheden.

De veldwerkleider wordt bijgestaan door één assistent archeoloog die beschikt over het diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit en minstens over 120 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 60 werkdagen op landelijke sites op zandleembodem. De assistent archeoloog vervult uitvoerende taken, op aansturen van de veldwerkleider, en staat de veldwerkleider bij in zijn taken.

Naast de assistent-archeoloog dienen nog drie veldmedewerkers zonder specifieke vereisten het team bij te staan.

Naast de archeologen kan het team worden bijgestaan door een aardkundige. Hoofdstuk 21 uit de Code Goede Praktijk bespreekt de inzet van een aardkundige bij opgravingen.

Natuurwetenschappers, geofysici en materiaaldeskundigen worden alleen aangewend op vraag van de erkend archeoloog die het nodig acht op basis van de gegevens die vergaard worden tijdens de archeologische opgraving.

4.5 Deponering en conservatie archeologisch ensemble

Vergaarde data en vondsten, het archeologisch ensemble, blijven te allen tijde eigendom van de opdrachtgever. Na onderzoek kan dit ensemble opgenomen worden door een erkend erfgoeddepot, indien dit voor de regio aanwezig is. Dit in overeenkomst met de opdrachtgever. Indien dit depot niet voorhanden is, dient een ander depot te worden gezocht of kan een afspraak gemaakt worden met het uitvoerend bedrijf voor opslag.

5 Lijsten

5.1 Figurenlijst

Figuur 1: Plangebied met overzicht zones met verschillende verstoringsdieptes 5

5.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied met afbakening van de zones voor opgraving op orthofoto (digitaal; 1:1; 01.09.2022) 8

5.3 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van de verschillende zones met verstoringsdiepte en oppervlaktes 4

6 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

AGIV, 2022. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschalig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <https://www.geopunt.be/>.

HELLINX, A.-J., 2021. *Archeologienota Ardoorie, Vlasbloemstraat 17. BAAC Vlaanderen rapport 1987.*, Gent. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/20520>.